

"BEZ PEWNEJ LICZBY WAKATÓW NIE MIELIBYŚMY Z CZEGO ŻYĆ". CZESŁAW TUŁA O NIEDOSZACOWANYM BUDŻECIE SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

"Mówiąc brutalnie, bez pewnej liczby wakatów, nie mielibyśmy z czego żyć. Budżet Służby Więziennej jest niedoszacowany" - mówi w rozmowie z InfoSecurity24.pl Czesław Tuła, przewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Związkowca zapytaliśmy też m.in. o zwiększenie dodatków służbowych dla funkcjonariuszy na czas wzmożonych obowiązków związanych z pandemią koronawirusa, nieuruchomienie funduszy nagród czy projekt ustawy dotyczący zmian w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

Dominik Mikołajczyk: Wiceminister sprawiedliwości Michał Woś, nadzorujący bezpośrednio Służbę Więzienną, zapowiedział niedawno zwiększenie dodatków służbowych dla funkcjonariuszy na czas wzmożonych obowiązków związanych z pandemią koronawirusa. O jakich kwotach mówimy?

Czesław Tuła, przewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa:

Niestety nie uczestniczyliśmy w pracach nad tym dodatkiem, więc nie wiem też, ile mają one wynosić. Moim zdaniem te dodatki mogą skłócić środowisko. Takie stanowisko przedstawiłem wiceministrowi Michałowi Wosiowi podczas naszego spotkania. Dodatek służbowy powinien wiązać się z zakresem czynności. Jeśli ten jest zwiększany, to na okres wykonywania tych dodatkowych czynności, wzrosnąć powinien też dodatek. Natomiast wprowadzenie dodatku w takiej formie dla – jak publikują media, bo my niestety nie mamy danych – około 18 tys. funkcjonariuszy, to jest złe rozwiązanie. Ja się pytam, a gdzie jest pozostałe prawie 10 tys. funkcjonariuszy? Oni nie pełnią służby? Poza tym według jakich kryteriów przyznawany będzie ten dodatek? Bo stanowisk w Służbie Więziennej, na których funkcjonariusz ma kontakt z osadzonym czy petentem jest dużo. Zasygnalizowałem, że część osób może zostać pominięta przy przyznawaniu tego dodatku.

[Aktualizacja: 25 listopada związkowcy poinformowali o spotkaniu w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, na którym omówiono m.in. wysokość dodatków służbowych oraz zasady ich przyznawania.]

A kto będzie decydował o przyznaniu tych dodatków?

Tylko dyrektor jednostki organizacyjnej. Ale chcę powiedzieć jeszcze jedną rzecz. Naszym zdaniem ten dodatek jest de facto formą nagrody. Więc jeżeli chce się kogoś wyróżnić, to powinniśmy ustalić minimalny poziom jaki otrzyma każdy funkcjonariusz, a tym którzy się wyróżniają, można wtedy dać więcej.

Lepiej byłoby więc przyznawać nagrody niż zwiększać dodatek służbowy?

Zdecydowanie. Wyższy dodatek służbowy, i to jeszcze podnoszony nie dla wszystkich funkcjonariuszy - bo cały czas pytam się o tych blisko 10 tys. osób, które miały go nie otrzymać - nie jest dobrym rozwiązaniem. Poza tym proszę wziąć też pod uwagę taką sytuację, że funkcjonariusz jest na kwarantannie czy izolacji. On tego większego dodatku nie otrzyma, bo nie można wydać decyzji o jego podniesieniu w stosunku do kogoś, kogo fizycznie nie ma w służbie. I czy to jest sprawiedliwe?

Czytaj też: [Wyższe dodatki służbowe w Służbie Więziennej](#)

Sejm uchwalił niedawno tzw. ustawę o budżecie, zgodnie z którą w przyszłym roku nie powstaną fundusze nagród. W przeciwieństwie do NSZZ Policjantów, NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej czy Solidarności, NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa nie wniósł uwag do projektu. Dlaczego?

Ponieważ wnosiliśmy uwagi na wcześniejszym etapie, a nasze pisma kierowaliśmy do projektodawców, czyli do strony rządowej.

W pierwszym projekcie mieliśmy 0,17 proc. odpisu na zapomogi, a inne formacje 0,25 proc. Nie mogliśmy się na to zgodzić. Ta kwestia ostatecznie została zmieniona, tak jak o to wnioskowaliśmy.

Wracam jednak do mojego pytania o fundusze nagród.

Jeszcze na etapie prac rządowych mówiliśmy, że nie zgadzamy się na brak funduszu nagród. W piśmie do Sejmu, które było już kolejną prośbą o opinię, faktycznie nie wnieśliśmy uwag do projektu ustawy.

Ale warto powiedzieć jeszcze o jednej rzecz. Zgodnie z tą ustawą, o której rozmawiamy, nie tworzy się funduszu nagród, a więc nie tworzy się odpisu na nagrody. Jestem jednak przekonany, że środki na nagrody będą.

Jednak, patrząc czysto teoretycznie, w momencie, kiedy w Służba Więzienna nie byłoby ani jednego wakat, wygospodarowanie środków na nagrody byłoby prawie niemożliwe.

Mówiąc brutalnie, bez pewnej liczby wakatów, nie mielibyśmy z czego żyć. Budżet Służby Więziennej jest niedoszacowany.

Czytaj też: [Przyszły rok bez funduszy nagród. Sejm uchwalił ustawę o budżecie](#)

Od podpisania porozumienia kończącego protest w Służbie Więziennej minęły już ponad 2 lata. Mimo to nie wszystkie zapisy udało się zrealizować? Dlaczego wciąż nierozwiązana jest np. kwestia art. 15a?

Już jakiś czas temu, podczas posiedzeń Rady Dialogu Społecznego, strona rządowa wysuwała argument, że te zmiany są bardzo kosztowne. Mówił o tym m.in. ówczesny wiceszef MSWiA Jarosław Zieliński. Już wtedy pojawiły się pierwsze propozycje tego, jak tę sprawę można rozwiązać. A jeśli pyta pan o te ostatnie dwa lata od momentu podpisania porozumienia, to wydaje mi się, że nie było woli politycznej, żeby tę kwestię załatwić.

O art. 15a pytaliśmy na każdym spotkaniu, jakie od czasu podpisania porozumienia mieliśmy z ministrem. I zawsze otrzymywaliśmy odpowiedź, że jak tylko rozpoczną się prace w MSWiA, resort

sprawiedliwości będzie interweniował i rozwiązania zapisane dla służb MSWiA obejmą także Służbę Więzienną.

Prace w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji się jednak rozpoczęły, a Służby Więziennej tam nie uwzględniono. Dlaczego?

Od dawna jest taka tendencja w MSWiA, by przy tworzeniu projektu przepisów – mimo, że dotyczyć one powinny wszystkich służb mundurowych, a MSWiA jest gospodarzem wielu ustaw – nie uwzględniać nikogo poza formacjami, jakie podlegają pod ten resort. Ale nie ma innej możliwości niż taka, że Służba Więzienna zostanie objęta przepisami tej ustawy. Nie wyobrażam sobie, by mogło być inaczej.

Otrzymał Pan takie zapewnienie z Ministerstwa Sprawiedliwości?

Tak. Pan minister Woś poinformował mnie, że jest już gotowy projekt dopisania Służby Więziennej do tej ustawy i zostanie on przesłany do wiceszefa MSWiA Macieja Wąsika.

Chociaż muszę przyznać, że nie rozumiem, dlaczego te ustawy procedowane są w taki sposób. Czy nie może być tak, że jeśli MSWiA jest gospodarzem ustawy, w której tytule są także służby podległe innym ministrom, to zwraca się do tych ministrów z pytaniem – czy „wchodzą” w tę ustawę? To znacznie ułatwiłoby sprawę.

Czytaj też: [Wiceminister rusza na pomoc. Ministerstwo Sprawiedliwości chce zmian w projekcie dot. 15a](#)

Jakiś czas temu zapowiadaliście zerwanie porozumienia z uwagi na brak działań ze strony Centralnego Zarządu Służby Więziennej i resortu sprawiedliwości. Ostatecznie porozumienia nie zerwano i powstać miał specjalny zespół, by zająć się m.in. zmianą zasad zaliczania do dodatku za wysługę lat, okresów służby i pracy na zasadach analogicznych, jak w służbach mundurowych MSWiA. Na jakim etapie są prace? Wiadomo, kiedy zmiany wejdą w życie?

Minister Woś poinformował mnie, że taki zespół na pewno powstanie i to niebawem.

Czyli zespół nie rozpoczął jeszcze prac, bo formalnie nie został powołany.

Tak. Trwa to dłużej niż zakładaliśmy, ale proszę pamiętać, że w międzyczasie zmienił się minister nadzorujący Służbę Więzienną. Mogę jednak powiedzieć, że zespół – choć nieformalnie – zebrał się już raz. Omówiliśmy tam skutki tego wdrożenia. Mam nadzieję, że niedługo wszystko zyska formalny kształt i wypracujemy rozwiązania, na które funkcjonariusze SW czekają od lat.

W porozumieniu z 2018 roku zapisano też, że w 2021 roku ruszy kolejny program modernizacji Służby Więziennej, do dziś nie poznaliśmy ani projektu ani nawet jego założeń. Czy modernizacja ma szansę rozpocząć się w styczniu przyszłego roku?

Projekt ustawy modernizacyjnej został w Ministerstwie Sprawiedliwości złożony przez Centralny Zarząd Służby Więziennej. Wiem też, że został on podpisany jeszcze przez ministra Wójcika i przekazany ministrowi Ziobrze. Teraz projekt poddawany jest wewnątrzresortowym konsultacjom i ocenom.

Zwróciliśmy się do ministra – ponieważ w porozumieniu zapisano, że strona społeczna będzie

uczestniczyć w tworzeniu ustawy – byśmy mogli zapoznać się z projektem. Z informacji jakie do nas docierają wynika, że ta ustawa będzie ukierunkowana na funkcjonariuszy. Chodzi m.in. o rozwiązania, które – z tego co wiem – dotyczą corocznej podwyżki uposażenia dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.

Ile będzie wynosić ta podwyżka?

Nie znam dziś odpowiedzi na to pytanie, ponieważ nie zapoznaliśmy się jeszcze z projektem.

„Wykorzystywanie systemu monitoringu do weryfikacji sposobu realizowania zaleceń w żadnym wypadku nie ma na celu wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych” – takie zapewnienie NSZZ FiPW otrzymał od Dyrektora Generalnego Służby Więziennej gen. SW Jacka Kitlińskiego w odpowiedzi na wcześniejsze pismo, w którym pytał Pan czy chodzi o zastraszenie funkcjonariuszy i pracowników, czy o dbanie o ich zdrowie i życie? Odpowiedź szefa SW zamyka sprawę? Jest dla Was satysfakcjonująca?

Dyrektor generalny odniósł się tylko do jednego z aspektów tego, o czym mówiliśmy. Dostaliśmy zapewnienie, że system monitoringu nie będzie wykorzystywany do wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych. Dyrektor nie odpowiedział nam jednak na nasze pytania związane z RODO i kodeksem pracy.

Otrzymałem jednak ustne zapewnienie, że jeżeli gdziekolwiek zaistnieje taki przypadek, że niezapięty guzik czy krzywo założona czapka „wychwycona” na monitoringu będzie powodem do wyciągnięcia konsekwencji, mamy o tym od razu poinformować, a CZSW będzie w tej sprawie interweniował.

Czytaj też: [Służba Więzienna pod czujnym okiem kamery](#)

Absolwenci Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjaryastyki, którzy zdali już egzaminy oficerskie, do dziś nie otrzymali aktów nadania pierwszego stopnia oficerskiego. Wysłał Pan w tej sprawie pismo do ministra sprawiedliwości. Z czego wynika ta zwłoka?

Odpowiedzi na to pismo niestety nie dostałem. Pojawiają się informacje, że wiąże się to z formalną drogą, jaką muszą przejść te akty oraz trwającą pandemią. Tak próbowano mi to wytłumaczyć, jednak takie wyjaśnienia nie są dla mnie satysfakcjonujące.

Promocje były w czerwcu i ci ludzie od tego czasu czekają na pierwszy stopień oficerski. Przez to, że do tej pory go nie otrzymali, nie mogli np. dostać awansów na wyższe stanowiska. Wciąż czekam na odpowiedź od ministra Ziobry w tej sprawie, ale powiem szczerze, że nie wiem w czym tkwi problem.

Według Najwyższej Izby Kontroli w Służbie Więziennej problemem jest wzrastająca liczba wakatów, szczególnie w pionach ochrony, a tym samym coraz większe obciążenie pracą funkcjonariuszy, w tym duża liczba wypracowywanych przez nich nadgodzin. Jak walczyć w takim razie z wakatami i nadgodzinami, szczególnie dziś, kiedy mierzymy się z epidemią koronawirusa? Co zrobić by poprawić sytuację?

Mieliśmy na to sposób. Postulowaliśmy wprowadzenie nowego systemu motywacyjnego. Mamy opracowane konkretne rozwiązania. Kompletny projekt nowelizacji ustawy złożyliśmy do ministra sprawiedliwości. Przygotowaliśmy też projekt odpowiedniego rozporządzenia w sprawie dodatku funkcyjnego i świadczenia motywacyjnego, które miało być dodatkiem pozapłacowym, w przeciwieństwie do dodatku funkcyjnego, który chcieliśmy umieścić, nazwijmy to, „w płacy”. Dodam jeszcze tylko, że świadczenie motywacyjne miało wzrastać co roku.

Jak zatrzymać funkcjonariuszy? Systemu emerytalnego raczej nie poprawimy i nie wrócimy do tych 15 lat, a to w pewnym sensie motywowało ludzi do przyścia do służby. Zostaje więc tylko czynnik finansowy.

Czytaj też: [Wakaty i nadgodziny, czyli mundurowe życie za kratami](#)

A jak na sytuację przełożył się wprowadzony w tym roku przedemerytalny dodatek motywacyjny? Czy to rozwiązanie, dotyczące przecież jedynie paruset funkcjonariuszy, w przypadku Służby Więziennej spełnia swoją rolę?

O tym, że to ten dodatek po 25 latach służby nie wpłynie na poprawę sytuacji kadrowej mówiliśmy od początku. Odejścia z formacji i napływ nowych funkcjonariuszy może spowodować tylko wprowadzenie świadczenia motywacyjnego w formie, o której mówiłem, dla ludzi minimum po 15 latach służby, a może nawet i młodszych stażem. Wtedy nie będą oni myśleć o odejściu, bo te pieniądze będą co roku większe. Ale musimy jeszcze powiedzieć o jednej rzeczy, że zarówno dodatek funkcyjny jak i to świadczenie motywacyjne o którym mówię, muszą wchodzić w podstawę wyliczenia emerytury. Ten dodatek przedemerytalny po 25 i 28,5 roku służby to tylko bodziec, który pamiętajmy, nie wlicza się do emerytury.

Być może, jeśli zostaną zmienione zasady tego dodatku i będą go otrzymywać funkcjonariusze także po 15 i 20 latach służby, to w pewnym sensie byłaby to odpowiedź na oczekiwania środowiska, choć rozwiązania, które my proponujemy przyniosą moim zdaniem lepszy efekt.

Dziękuję za rozmowę.

CO NAM PO BOHATERACH?
ŚMIERĆ
WARTA ZACHODU

Cezary Łazarewicz
Paweł Reszka
Magdalena Rigamonti
Maksymilian Rigamonti
Piotr Siemion
Brygida Grysiak
Robert Mazurek
Dorota Eosiewicz
Małgorzata Sidz
Jan Rojewski

Fundacja Dorastaj z Nami
BELLONA

CO NAM PO BOHATERACH?
Historie, które poruszą wasze serca...

Wspieramy Fundację Dorastaj z Nami

Sklep.Defence **24**

Reklama